

Tratament anti varoa cu acid oxalic

Tratamentul familiilor de albine toamna târziu sau la începutul iernii este parte integrantă a conceptului luptei împotriva varozei, așa cum se face de exemplu în Germania, landul Baden-Wurtemberg. Ţelul este scăderea nivelului de infestare al familiei de albine cu varoa în apropiere de zero pentru că în anul următor să nu apară probleme de infestare înainte de îngrijirea stupului de la sfârşitul verii, în august. Acest concept şi-a dovedit valabilitatea în practica apicolă.

Pentru tratament se aşteaptă ca familiile de albine să fie fără puiet. Atunci este suficient un singur tratament pentru a obţine un grad de eficienţă de peste 90%. La familiile cu puiet reuşita tratamentului este mult mai scăzută. Un tratament anti varoa fără efecte secundare este posibil numai prin folosirea acizilor organici, acid formic şi acid oxalic. Cu toate acestea folosirea oficială a acestor mijloace alternative este limitată de cadrul juridic care chiar în cadrul UE nu este unitar. O reglementare a UE (1804/1999) asupra creşterii ecologice a animalelor permite folosirea de acid formic, lactic, oxalic şi tymol ca mijloace anti varoa, însă importanţa reglementărilor naţionale prevalează. De exemplu în Germania este permisă folosirea doar a acidului în proporţie de 60%. Ceea ce nu este de ajuns. În alte locuri deja s-a ajuns mai departe. În Austria este permisă folosirea şi a tratamentului bazat numai pe acidul oxalic, iar în alte ţări ale EU şi în Elveţia aceasta este tolerată.

Când sunt familiile de albine fără puiet?

Multe familii bătrâne rămân deja fără puiet în octombrie. La familiile mai tinere acesta este un caz rar. Explicaţia constă în faptul că faza de creştere a familiilor tinere se termină doar la sfârşitul verii pe când familiile bătrâne îşi depăşesc deja punctul culminant al dezvoltării în iunie. Situaţia puietului toamna este influenţată de locul de amplasare al stupinei dar mai ales de climă. Primele îngheţuri de noapte toamna determină matca să înceteze depunerea ouălelor. Trei săptămâni după aceea toate ramele sunt fără puiet. După aceea poate începe tratamentul prin picurare. Deschiderea stupului şi efectuarea tratamentului nu afectează familiile de albine.

Metoda prin picurare explicată pe scurt

Necesar:-soluţie apoasă de acid oxalic concentraţie 3.5 % (în apă sau sirop de zahăr -200 g zahăr şi 35 g acid oxalic se dizolvă în cca litri apă şi se completează apoi până la un litru. Soluţia astfel preparată se numeşte Bienenwohl.

- seringă de 100 ml
- mănuşi (important)

Dozare: se picură 30-50 ml soluţie/familie repartizată în spaţiul dintre toate ramele cu albină.

Ce urmărim:

- tratarea în noiembrie sau decembrie la peste 0 grade
- stropirea cât mai fină pe cât mai multe albine (nu turnaţi, stropiţi)
- căderea de acarieni durează 4-5 săptămâni
- eficienţa tratamentului este garantată numai la familiile fără puiet
- de două ori înseamnă o dată prea mult

Diagnosticarea gradului de infestare înainte de tratament

Nu orice familie de albine trebuie tratată toamna. Merită făcută o diagnosticare a gradului de infestare în noiembrie pentru a evalua mărimea populației de varoa. Pentru asta sub fiecare familie se așează foaia cu margarină. După 1-2 săptămâni se poate constata căderea naturală de acarieni. Dacă printre ei se află și paraziți deschiși la culoare înseamnă că în familie s-a mai dezvoltat puiet infestat. Dacă căderea naturală depășește 1 parazit pe zi atunci se recomandă tratamentul, dacă pe zi cad mai mult de 5 paraziți atunci tratamentul este obligatoriu. Dacă în Noiembrie fără efectuarea de tratament cade în medie 1 parazit/zi asta înseamnă că în familie mai există câteva sute de paraziți. Iernatul familiei nu este amenințat dar acea familie ar putea să fie afectată de înmulțirea paraziților în vară. De aceea este indicată tratarea. Dacă aceasta nu s-a făcut atunci primăvara trebuie acționat consecvent cu puiet de trântori drept capcană pentru varoa.

Metoda stropirii cu acid oxalic

Pentru tratament se folosește o soluție apoasă sau pe bază de sirop de zahăr cu o concentrație de acid oxalic de 3.5% precum și o seringă pentru stropire și dozare. Seringa trebuie să fie de o asemenea construcție încât să asigure dozarea sub forma de picături fine.

Acidul oxalic se găsește în farmacii sub denumirea de acid oxalic brut. În acest caz este vorba de dihidrat de acid oxalic care este cristalin și este compus din cca 71% acid oxalic și 29% apă. Se poate folosi apa de la robinet. Calciul din apa de robinet este legat de acidul oxalic și se transformă în cristale stabile chimic de oxalat de calciu. Concentrația nu este puternic influențată de acest lucru. Adaosul de zahăr are ca efect o cădere mai rapidă a paraziților dar nu influențează acțiunea asupra albinelor sau toleranța lor la soluție. Se păstrează în sticlă cu dop etans și inscripționată.

În comerț se găsesc și soluții de-a gata de exemplu Bienenwohl. Pentru tratare nu sunt necesare temperaturi primăvăratice, este de ajuns ca termometrul să indice peste 0 grade Celsius. Fumul se va folosi cu economie. De regulă se renunță complet la utilizarea fumului când albinele sunt în ghem.

În lunile Noiembrie-Decembrie familia se află sub coroanele de hrană. La stupii fără magazin localizarea ghemului este ușoară și soluția se poate repartiza ușor pe cât mai multe albine. La stupii cu magazin câteodată acest lucru este mai dificil mai ales atunci când ghemul se află pe ramele de jos. Fie se folosește o lanternă pentru a localiza ghemul fie se îndepărtează catul și soluția se poate distribui în și nu pe ghem. Stropirea trebuie făcută cu răbdare. Este mai bine să treci de 2 ori pe fiecare spațiu dintre rame decât o singură dată, cu cât se stropesc mai multe albine cu atât tratamentul este mai bun. În funcție de puterea familiei se folosesc 30-50 ml soluție. 30 ml se folosesc atunci când ghemul se întinde pe 4-5 rame (la temperaturi în jurul a 0 grade) și 50 ml când ghemul ocupă 6-7 rame. O familie se stropeste o singură dată. Repetarea tratamentului, chiar și cu Bienenwohl, dăunează. Atunci multe albine sunt încărcate cu prea mult acid și zboară prematur din stup și pot muri la oarecare distanță fără să se poată observa pierderea lor pe pământ în jurul stupului. La familiile fără puiet o a doua tratare nu este oricum necesară. Căderea de paraziți după tratament trebuie urmărită și măsurată pentru a se compara cu rezultatul diagnosticării dinaintea tratamentului. Căderea paraziților este de amplasare mai mare pe o perioadă de 4-5 săptămâni chiar dacă majoritatea (80%) cad din prima săptămână.